

§ 8 gaaer ud paa at bestemme, at Forholdet mellem Godseieren og Forpagteren kun da, naar begge Parter ere enige, skulle afgjøres af disse Afsløsnings-Commissioner, hvorimod Landbocommissionen i sin Tid havde indstillet, at det skulde afgjøres af disse Autoriteter, forsaavidt der fandt Afvendelse Sted, og forsaavidt Høveriets Ophør blev afgjort ved mindelig Overenskomst mellem Godseieren og de Høverihynde, at det da skulde staae til Forpagteren at fordrø ved Dom bestemt Godtgjørelsen for det Tab, han derved maatte lide. Jeg maa saaledes tilstaae, at jeg befinder mig i nogen Forlegenhed; at forfatte en heel ny Paragraph paa Sagens nuværende Stadium, har for mig noget meget ubehageligt, og paa den anden Side er det min fuldeste Overbeviisning, at § 8, saaledes affattet, som det her er fæstet af den høitærede Indenrigsminister, vil virke hemmende paa den Sag, som den skulde virke fremmende for.

Krabbe: Det var min Hensigt at stemme for Lovudkastets § 9 i dens Heelhed, ikke fordi jeg anseer det for en absolut Nødvendighed, at en Retsbetjent, som vælges af Regjeringen, skal tiltræde den overordnede Commission som juridisk Consulent eller for at afgjøre forekommende Formalitetspørgsmaal, der efter de Sagens Betsaffenhed, som Commissionen har at behandle, efter min Overbeviisning ikke kunne være saa vidtløftige eller saa indviklede, at der til deres tilfredsstillende Løsning udføres særlig juridisk Kundskab, — men for at han kan optræde som Mægler mellem de modstridende Interesser, og derved tillige bidrage til en retfærdig Afgjørelse. Det Samme opnaaes imidlertid ved, at en sagkyndig Landmand bliver Medlem af Commissionen, og da der her haves større Valg blandt Mænd, som maae forudsættes at have grundigere og nøiagtigere Indsigt i de Forhold, som skulle behandles, end Retsbetjentene i Almindelighed, saa skal jeg tillade mig at tiltræde det af den ærede Afd. Landstingsmand for 1ste Valgkreds (Blekingberg) med flere stillede Forslag.

Solberg: Forsaavidt der er yttret af den Taler, der nys satte sig, at den Retsbetjent eller sagkyndige Landmand, som skulde indtræde i Overcommissionen, skulde mægle

mellem dem, saa troer jeg at burde gjøre opmærksom paa, at den mæglende Virksomhed nærmest tilkommer den for Afsløsningen udvalgte Formand, at denne Sags mæglende Character netop tabes ved at en Retsbetjent indtræder i Commissionen. Det er allerede saare misligt, at en saadan Overcommission paa en Maade faaer 2 Formænd; thi „2 Store i een Sæk kunne ingenlunde rummes“. Det er vanskeligt at afgjøre, hvad der hører til Formalitet og hvad der hører til Realitet, og naar nu disse 2 Mænd skulde først afgjøre denne Sag, saa vil der let gaae megen Tid tabt. Forhandlingerne ville blive unødvendigt vidtløftige og Beføstningerne for de paagældende Personer meget større. Jeg vil gjerne indrømme, at en Retsbetjent, som har en bestemt Qualification til at sidde i en saadan Overcommission, kan stifte saare megen Gavn. Men det kan ogsaa træffe sig, at Regjeringen er uheldig i sit Valg, det kan træffe sig, at en iøvrigt meget retfærdig Mand træder ind i Commissionen, men som ikke er nogen Ven af Grundloven, som slet ikke stemmer for det Lovudkast, som her er forelagt, og vi have jo hørt, under denne Sags Forhandlinger, at flere agtværdige og dygtige Mænd have erklæret dette Lovudkast for saare misligt. Dersom nu en Retsbetjent med disse Anskuelser træder ind i den overordnede Commission, saa vil han der let kunne gjøre saare mange Vanskeligheder; han vil kunne lægge en Skarpsindighed for Dagen, som mulig kan være meget skadelig for Sagens øvrige Behandling. Det har ogsaa styrket min Overbeviisning, at jeg har hørt, at en æret Rigsdagsmand og udmærket Jurist har været af den Mening, at en saadan Jurists Nærværelse i den overordnede Commission ikke er fornøden, og naar man tager Hensyn til, hvad der er antaget i Landbocommissionen, at han skulde afgjøre, at han nemlig, naar han traadte ind i Commissionen, skulde have sin Opmærksomhed henvendt paa, om Parterne vare lovligt varslede, om de vare indkladede, saa synes disse Ting, idetmindste for Lægmand, ikke at være af saa stor Betydning eller Vanskelighed, at jo Folk med almindelig sund Mennesserforstand, maa kunne afgjøre dem. Hvad nu angaaer det, som er foreslaaet af den